

I henhold til patientforsikringsloven § 2, stk. 1 er det muligt at opnå erstatning,

- »1) hvis det må antages, at en erfaren specialist på det pågældende område under de i øvrigt givne forhold ville have handlet anderledes ved undersøgelse, behandling eller lignende, hvorved skaden ville være undgået,
- 2) hvis skaden skyldes fejl eller svigt i teknisk apparatur, redskaber eller andet udstyr, der anvendes ved eller i forbindelse med undersøgelse, behandling eller lignende,
- 3) hvis skaden ud fra en efterfølgende vurdering kunne være undgået ved hjælp af en anden til rådighed stående behandlingsteknik eller behandlingsmetode, som ud fra et medicinsk synspunkt ville have været lige så effektiv til behandling af patientens sygdom, eller
- 4) hvis der som følge af undersøgelse, herunder diagnostiske indgreb, eller behandling indtræder skade i form af infektioner eller andre komplikationer, der er mere omfattende, end hvad patienten med rimelighed må tåle. Der skal herved tages hensyn til dels skadens alvor, dels patientens sygdom og helbredstilstand i øvrigt samt til skadens sjældenhed og mulighederne i øvrigt for at tage risikoen for dens indtræden i betragtning.«

Betingelserne for at opnå erstatning efter patientforsikringsloven adskiller sig derved fra dansk rets almindelige erstatningsbetingelse, culpa-reglen, hvorefter der skal være udvist fejl for at man kan etablere et ansvarsgrundlag, hvor der efter Patientforsikringsloven kun skal føres bevis for, at skaden med overvejende sandsynlighed er forvoldt ved det pågældende indgreb.

For at kræve erstatning skal man både i forbindelse med culpaerstatning og erstatning efter Patientforsikringsloven have lidt et tab som følge af skaden. Patienten kan endvidere have krav på godtgørelse (ikke-økonomisk tab) for personskade, f.eks. svie og smerte. Opgørelsen af erstatning og godtgørelse følger, som for andre tab i dansk erstatningsret, reglerne i lov om erstatningsansvar.

Erstatning for tidlig løsning af hofteprotesen efter Boneloc-operation, hvor patienten har måttet gennemgå en reoperation, er typisk afgjort efter kriteriet i patientforsikringslovens § 2, stk. 1, nr. 2, vedrørende skader som følge af fejl eller svigt i det tekniske apparatur. For de patienter, der er opereret efter 1. januar 1995, har Patientforsikringsforeningen dog anerkendt skaderne efter patientforsikringslovens § 2, stk. 1, nr. 1, hvorefter behandlingen ikke har levet op til specialistreglen, idet der på dette tidspunkt havde været en

del omtale i det faglige miljø af, i hvilket omfang holdbarheden af Boneloc-cement var tilstrækkelig god.

I alt har 244 patienter anmeldt skade (opgørelse fra august 1998) som følge af Boneloc-operation, heraf er 91 blevet afvist, men 135 patienter har indtil nu fået anerkendt deres skade. Der er fra Patientforsikringsforeningen indtil nu udbetalt knapt 6 mill. kr. til Boneloc-opererede patienter. Det gennemsnitlige erstatningsbeløb har været ca. 46.000,- kr.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

4.1. Erstatningers størrelse

Som anført ovenfor i bemærkningerne anslås, at ca. 140 patienter af de patienter, der er opereret før 1. juli 1992, vil kunne opnå erstatning efter Patientforsikringsloven.

Ifølge de erstatningssager, som Patientforsikringsforeningen har afgjort for hoftepatienter opereret efter 1. juli 1992, udgør den gennemsnitlige erstatning for disse patienter ca. 46.000 kr., som typisk dækker svie og smerte med ca. 25.000 kr., og erstatning for en méngrad på 5-10 %.

Endelig er en del af patienterne mere end 70 år og dermed ude over den erhvervsaktive alder således, at de ikke kan få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab, som normalt hører til blandt de store erstatningsposter ved personskader. Yngre patienter vil derfor i almindelighed få større erstatninger end nævnt ovenfor.

På denne baggrund anslås, at de samlede udgifter til erstatning og godtgørelse andrager ca. 7 mio. kr. (140 patienter af gennemsnitlig 46.000 kr. med påløbende renter).

De fleste erstatningssager forudsættes behandlet og afgjort af Patientforsikringsforeningen inden for de første 2 år, men der knytter sig en betydelig usikkerhed hertil, idet der, efter at erstatningsansvaret er anerkendt, skal foretages en nærmere vurdering af, hvilken mere varig skade den pågældende operation har påført patienten.

4.2. Erstatningsordningens finansiering

Som anført i lovforslagets § 2 afholdes udgifter til erstatning og godtgørelse, samt andre udgifter ved erstatningsordningen af staten. Udgifter i 1999 afholdes af finanslovens generelle reserver.

Det findes naturligt, at staten afholder udgifter efter loven, idet der efter Patientforsikringsloven vil være væsentlig flere patienter, der kan få erstatning end ef-